

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 3440, uprave 2439
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemom
v razliki po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaševalci po ceniku / Oglaševanje
sprejema tudi oglaševalci oddelček "Jutra" v Ljubljani, Poštni škatelnica redna št. 11400

NAJNOVEJŠA BOMBA MADŽARSKE PROPAGANDE.

Istočasno pa, ko je grof Bethlen krošnjačil s »krivicami«, storjenimi Madžarom, je vrgel madžarski tisk v svet perfidno, až o »skritih imperialističnih

Med tem torej, ko se skuša prikazati Madžarska kot »element miru«, ki je bila proti svoji volji potegnjena v svetovno vojno in si želi tudi sedaj le miru in pravičnosti, se rišejo Slovani, posebno Čehoslovaki in Jugoslovani kot imperialisti in pripravljalci imperialističnih vojen. Toda prepričani smo, da tudi ta najnovejši madžarski manevar ne bo imel več stvarnega uspeha, kakor ga je imela akcija za »popravitve Madžarski storjenih krivic«. Zlasti kar se nas in Čehoslovakov tiče, ve ves svet, da nismo imperialisti, da nismo nikoli zahtevali nič kar ni našega, ne zahtevamo in ne bomo zahtevali. Če bi šlo za revizijo, mi po principu narodnosti ne bi mogli ničesar izgubiti, imeli pa bi popolno pravico do tistih ozemelj, na katerih žive že drugo tisočletje naši bratje po krvi, jeziku in kulturi. Če se nismo odrekli ljubezni do bratov na Primorskem, Koroškem in v Porabju, se nismo odrekli zato, ker so in ostanejo kri naše krvi in žive naseljeni kompaktno na našem nacionalnem ozemlju, ne kakor Madžari, ki tvorijo povsod izven Madžarske le narodne manjšine nalašč med Slovane in Romune šele v zadnjih stoletjih in desetletjih koloniziranih potujočevalcev. Prav nobenih zahrbtnih namer pa nimamo do pokrajin naših sosedov, kjer ni naših bratov po krvi, jeziku in kulturi. Kot narod, ki smo sami brdsko občutili jarem suženjstva, ga ne želimo nikomur, tudi resničnim Madžarom ne!

—F.

V ANGLIJI SO SPREJELI VSEBINO NEMČIJI POSLANEGA FRANCOSKEGA MEMORANDUMA O RAZOROŽITVENEM VPRAŠANJU Z VELIKIM ZADOVOLJSTVOM. NEMČIJA PA ŠE VEDNO TRDOVRATNO MOLČI.

šanju. Posebno ugoden vtis je napravilo dejstvo, da je Francija pripravljena uničiti polovico svojega vojaškega letalskega parka in se odreči vsega težkega topništva ter kemične vojne, če sprejme Nemčija v memorandumu določeno podlago za pogajanja. Francija načelno tudi nima ničesar proti sklenitvi nenapadalnega pakta z Nemčijo, če ne bi ta v ničemer prekoračila dosedanjih mej obveznosti in lamstev Briandovega-Kellogovega pakta. Zanimivo pa je, da Nemčija in nemški tisk o memorandumu še vedno trdovratno molčita.

NA SESTANKIH MED SIROM SIMONOM IN MUSSOLINIJEJ NISO
BILI STORJENI NOBENI OBVEZNI SKLEPI.

ma mora imeti vojsko 300.000 vojakov ali ne, temveč je pravi namen ta, da se odstranijo umetne nejasnosti, ki izvirajo iz mirovnih pogodb. V poštev more priti samo razorožitev na podlagi poštenega sporazuma. Dopolnilnik »Daily Telegrapha« doznava, da je Mussolini pripravljen na polovico revidirati svoje stališče na korist predlogom, ki bi mogli roditi sporazum med Parizom in Berlinom, vendar pa se hoče istočasno izogniti vsemu, kar bi se na tej ali oni strani moglo smatrati kot ultimatum.

SPOR MED LIBERALCI RADI SESTAVE VLADE. KRIZO BO REŠIL Z UNANJ MI NISTER TITULESCU.

je dr. Tartarescu sestel z voditeljem liberalnih disidentov Jurijem Bratjanom in se zatrjuje, da se vodijo med mladoliberalci in liberalnimi disidenti pogajanja za pomirjenje in sporazum. Tako se je sedaj kriza v Romuniji še bolj poostrila in se splošno priznava, da je mnogo oziroma vse odvisno od Titulescu, ki je prispel sinoči v Bukarešto. Govori se, da bo Titulescu, ki je iz St. Morica vrgel Angelescovo vlado, končno rešil položaj in krizo.

Beneš Masarykov naslednik

PRAGA, 5. jan. Politični krogi mnogo razpravljajo o kandidaturi za predsednika republike v primeru, da bi Masaryk odklonil ponovno izvolitev. V tem primeru je bil proglašen za predsedniškega kandidata zunanji minister dr. Beneš, ki bi sprejel kandidaturu pod pogojem, da bi prevzel njegovo mesto zunanjega ministra sedanji poslanik v Parizu dr. Osuskí.

Velik sporazum na Baltiku

LONDON, 5. jan. »Daily Herald« poroča, da je Litvinov predlagal Poljski, da skupno s Sovjetsko Unijo jamči za neodvisnost in integritetnost štirih držav: Finske, Estonske, Lotiške in Litve. List je prepričan, da bo Poljska sprejela ta sovjetski predlog, ker bi se ob tej priliki tudi pomirili Poljska in Litva.

NOVA KATALONSKA VLADA.

BARCELONA, 5. jan. Novi predsednik katalonske republike Camparis je sestavil novo vlado, ki jo tvorijo levičarske stranke.

AMERIŠKE REPRESALIJE.

WASHINGTON, 5. jan. V reprezentančni zbornici je več narodnih poslancev predlagalo, da se poviša na trikratno višino carina na blago iz vseh onih držav, ki so popolnoma odklonile vsako plačilo na račun svojih obrokov vojnih dolgov.

BSODBA RADI UMORA NADIRJA
KANA.

KABUL, 5. januarja. Posebno sodišče, ki ga sestavljajo nekateri člani ministrskega sveta, je obsodilo na smrt 14 oseb, ki so zakriville umor kralja Nadirja kana. Med obsojenci so tudi oče, stric in neki prijatelj Abdula Halika, kakor tudi neki častnik ter ravnatelj šole, na kateri so študirali Abdul Halik in njegovi sokrivci. Novi kralj je potrdil smrtno obsodbo.

KONFERENCA V VLAKU. SESTANEK SVETA MALE ANTANTE V ZAGREBU ODGOĐEN ZA 14 DNI.

BEOGRAD, 5. jan. Včera j dopoldne je prispel iz Švice z brzovlakom v Zagreb romunski zunanji minister Titulescu, ki je bil od svoje vlade poklican v Bukarešto zaradi važnih državnih zadev. Na zagrebškem kolodvoru ga je že pričakoval naš zunanji minister dr. Jevtić v spremstvu beograjskega romunskega poslanika Guranesca in bana savske banovine dr. Petrovića, s katerim se je Titulescu kratko pozdravil, nato pa takoj prišel v

svojem salonskem vozu konferirati z dr. Jevtićem in je trajala ta konferenca do Vinkovcev, kjer sta se državnik ločila. Na podlagi tega razgovora je poslal dr. Jevtić češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Benešu brzojavko, v kateri ga prosi, naj bi se zasedanje konference male antante, ki je bilo določeno za 8. januar v Zagrebu, preložilo na čas med 20. in 30. januarjem z istim dnevnim redom v Zagrebu.

Dnevne vesti

NAROČNIKOM IN ČITATELJEM »VEČERNIKA«. Zaradi praznika Sv. Treh kraljev izide prihodnja številka našega lista šele v ponedeljek 8. januarja popoldne.

Iz železniške službe. V višjo položajno sklopino so napredovali: Anton Topolovec na Pragerskem, Bogomil Lašič v Mariboru in Karl Benini v Čakovcu.

Poroke. V zadnjem času so v Mariboru stopili pred oltar: Bogomir Leben, ključavničar drž. žel. in vlagalka Pavla Haberlova; Jernej Žizek, tkalec in tkalka Neža Furmanova; Avguštin Gril, ključavničar in tkalka Emilija Hudetova; Lojze Primožič, delavec in delavka Pavlina Lorbekova; Ivan Korošec, ključavničar in predica Angela Breznikova; Avguštin Gornik, sedlarski mojster in služ-

Izjava. V večerajšnji številki »Večernika« je bila med dnevnimi vestmi objavljena naslednja notica: »Narodno železničarsko združenje, pododbor Maribor, vabi svoje člane k sestanku, ki bo v nedeljo itd. itd. ...«. Z ozirom na to vest obvešča pododbor Zdrženja narodnih železničarjev v Mariboru vse svoje članstvo, zlasti pa člane uradnike, da nima nič skupnega s pododborom »Narodno železničarskega združenja. Gospodu od »Udruženja železniških činovnikov« svetujemo, naj sklicuje sestanek pod svojim oficijelnim imenom in naj teh sedem mariborskih gospodov ne poskuša zavajati in sklicevati svojih sestankov pod tujim imenom, sicer bomo primorani poslužiti se drugih sredstev. — Pododbor združenja narodnih železničarjev, Maribor.

»Mucek« (Scampolo) na sokolskem odru v Studencih. Ta sijajna komedija, ki si jo je že marsikateri Studenčan dvakrat ogledal in je izvalila poleg veselega sme-

5. I. 1934-UNION

ha marsikomu tudi bridke solze, se uprizarji poslednjič na Sv. Treh kraljev dan, v soboto 6. t. m. 1934 ob 19. uri. Sodeluje klavirski trio »Drave« (g. Pečnik).

Lutkovno gledališče Sokola Maribor »matica« v Narodnem domu uprizarji jutri v soboto ob pol 20. uri za odrasle, v nedeljo 7. tm. ob 15. uri pa za mladino lutkovno improvizacijo v 6 slikah »Pravljica se vrne«, ki jo je spisal dr. Jan Malik, priznani češki pisatelj lutkovnih iger ter propagator lutkarstva med češkoslovaškim Sokolstvom. »Pravljica se vrne« je bila nagrajena s prvo nagrado in se je prvič uprizarila v Pragi ob priliki zadnjega vsesokolskega zleta. Upamo, da se bo sokolsko članstvo odzvalo vabilu lutkovnega odseka ter posetilo zanimivo uprizaritev v častnem številu. Po igri za odrasle v soboto bo družabni večer.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru je imelo prejšnji petek sejo, na kateri je bilo podano zaključno poročilo o »Tečaju za moderno aranžiranje izložbenih oken«, ki ga je priredilo društvo v času od 14. novembra do 22. decembra pr. l. Zanimanje za tečaj je bilo izredno, in sicer 38 udeležencev, ter se je končal z zadovoljivim uspehom. Na željo zainteresovov namerava društvo ponoviti tečaj v najkrajšem času in se bo čas in kraj prireditve pravočasno objavilo. Nadalje je odbor razpravljal o raznih aktualnih vprašanih in društvenem delovanju, ki se razvija povoljno in v pravi smeri. Vzel je obenem na znanje pristop 19 novih članov.

Združenje železniških uradnikov vabi svoje člane k sestanku, ki bo v nedeljo, dne 7. t. m. v društveni pisarni, Kolodvorska ulica 1 ob 19. uri. Udeležba obvezna. Odbor.

Mornarska sekcija Jadranske straže v Mariboru poziva vse člane na 1. redni občni zbor, ki bo dne 7. januarja 1934 ob 9.30 v dvorani hotela »Pri zamorcu«. Vabljeni tudi vsi bivši mornarji voine in trgovske mornarice, ne glede na to, če so člani sekcije ali ne. Odbor.

Godbeno društvo Lira ima svoj občni zbor v nedeljo 7. tm. ob pol 10. uri v kavarni g. Senice, Tattenbachova ul. Gre za likvidacijo. Pridite vsi člani in godbeniki! Zadnji oddajte instrumente in drugo! Reflektantje na inventar dobrodošli. Likvidacija je neizogibna zaradi prezahtov iz 1. 1932.

Podružnica kmetijske družbe v Mariboru opozarja vse podružnice, ki gravitirajo v Maribor, da se v čim večjem številu udeležijo sestanka, ki bo v nedeljo 7. t. m. ob 10. uri v banovinski vinarski in sadlarski šoli. Na dnevnem redu bo razprava o skupnih interesih podružnic. Vabljeni so tudi člani mariborske podružnice Kmetijske družbe.

Prepovedana publikacija. Notranje ministrstvo je prepovedalo širiti publikacijo »Evolucija«, in sicer septembrsko in oktobrsko številko. »Evolucija« izhaja kot mesečnik v Zagrebu.

Naše čebelarstvo. Naši čebelarji imajo v vsej državi 750.000 panjev in pridelajo vsako leto za 130 milijonov Din medu.

Ljudsko gibanje v decembru. V decembru je bilo v Mariboru rojenih 85 otrok, in sicer 47 dečkov in 38 deklic. Umrla je 53 oseb, 25 moških in 28 žensk, pred oltar pa je stopilo 26 parov.

Izvoz masla v Nemčijo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine obvešča, da je Nemčija dovolila naši državi poseben kontingent za izvoz masla v letošnjem letu, ki znaša 240 stotov za vse leto, odnosno 20 stotov na mesec. Zavod opozarja zainteresirane izvoznike, da se sme maslo v okviru tega kontingenta izvažati v Nemčijo samo preko nemških obmejnih carin v Salzburgu in Podmoklem.

Dve nezgodi. V Korenji je 16-letni posestnikov sin Ferdinand Vogrin ravnal tako neprevidno s pištolo, da se je sprožila in ga je krogla zadela v levo nogo. Na polednelih tleh pa je v Pesnici padel 14letni pastir Štefan Čerče in si pri padcu zlomil desno roko. Oba ponesrečenca so reševalci z avtom prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Otroška predstava univerzalnega umetnika »Vilka« bo v soboto in nedeljo popoldne v »Veliki kavarni«. Zvečer specialni program.

»Odgodeno noč« priredi pevsko društvo »Zaria« pri Renčlju 6. januarja ob 5. uri popoldne. Po igri ples.

RONNY-JAZZ

»Pri lipi«, Radvanje. V soboto in nedeljo pojedina pečenih, jetrnih, krvavih in prekajenih klobas. Prvorsten pekrčan, radio-konzert.

Prostovoljna gasilna četa na Pesnici priredi 6. januarja ob 15. uri pustno veselico s pestrim sporedom v lastni režiji v prostorih g. Kluga na Pesnici. Svira priljubljena košarka godba. Ker je čisti prebitek namenjen za odplačilo motorne brizgalne, vabimo vse prijatelje gasilstva na obilen obisk!

Glasbeno društvo poštnih in tel. uslužbencev v Mariboru priredi v nedeljo, dne 7. januarja svojo prvo družabno prireditev v dvorani gostilne Renčelj na Pobrežju. Vabljeni ste vsi Mariborčani ter okoličani, da se te prireditve v polnem številu udeležite, ker bo prav »lušno«.

Vsakdo
potrebuje dobrega
uraria
Nerazdobljiva stekla,
originalni sestavni deli
jamčijo pri uri točnost.
To vam lahko nudi
samo strokovnjak
M. Jiger-^{ev} sin
Maribor, Gosposka ul. 15

Prodaja na obroke! Prodaja na obroke!

Radio Ljubljana. Spored za soboto 6. tm. Ob 7.30: O selekciji kulturnih rastlin, predava inž. Ferlinč; 8.15: poročila; 8.30: gimnastika. (Pustišek Ivko); 9: versko predavanje; 9.30: orgle, zvonovi in slovenske božične na ploščah; 10: prenos iz stolnice; 11: slovenska glasba, izvaja radio-orkester; 12: čas, reproducirana ruska glasba; 16: zimski dela v sadovnjaku, predava Flego Anton; 16.30: škrat-helkvartet. Pevec iz Hrastnika, vmes reproducirani valčki; 20: violinski koncert g. Fanike Brandlove; 20.45: harmonika solo, g. Stanko; 21.30: čas, poročila; 21.50: radio-orkester in radio-jazz.

Kino Union. Od danes petka dalje eden najboljših filmov Harryja Piela, »V rajni planini« (Sledovi v snegu) s Harryjem Pielom v glavni vlogi. Senzacionalni in ljubavni film napete vsebine, poln humorja, tirolskih plesov in petja in izredno lepih naravnih zimskih posnetkov tirolskih gor.

Grajski kino. Danes zadnjič »Skandal v Budimpešti«. Od petka dalje predvajamo najlepši in največji film doslej: »Cesarski lovci v ognju« (Na polju časti). V glavnih vlogah B. Helmova in K. L. Diehl. Ta film je mojstrsko delo filmske industrije in se dejanje vrši v naših neodrešenih krajih Goriči, Trstu, Vidmu in ob Soči. Ne zamudite prilike ogledati si ta nadvse krasen film.

Pri boleznih žolodca črevesja in prebaviljanja privede uporaba naravne Franc Jožefove grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da pridejo v kri.

Obvestilo!

NABAVLJALNA ZADRUGA USLUŽBENCEV DRŽAVNIH ŽELEZNIC V LJUBLJANI otvori dne 5. januarja 1934 v zgradbi Podpornega društva žel. uslužbencev in v pokojencev v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 25 (prej hotel Tratnik) za člane zadrug včlanjenih v Zvezi nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev

zadružno prenočišče

Na razpolago so udobne sobe z eno, dvema in tremi posteljami. Cene: Soba s toplo in hladno tekočo vodo, centralno kurjavo, kopalnico in tako od Din 16.— do 22.—, za osebo.

Prenočevati morejo železničarji, učitelji in drugi državni in samoupravni uslužbenci in v pokojenci (ter njihovi družinski člani), ki so člani katerekoli zadrge, ki je včlanjena v Zvezi nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev. — Državni uslužbenci! Poslužujte se te koristne in potrebne zadružne ustanove in prenočujte v zadružnem prenočišču.

NABAVLJALNA ZADRUGA uslužbencev državnih železnice v Ljubljani.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Petek, 5. januarja: Zaprt.

Sobota, 6. januarja ob 15. uri: »Pastirček Peter in kralj Brillantju«. Otroška predstava po najnižjih cenah. Od Din 10.— navzdol. Ob 20. uri: »Deseti brat«. Znižane cene. Zadnjič.

Nedelja, 7. januarja ob 15. uri: »Studentje smo«. Znižane cene. Zadnjič. Ob 20. uri: »Mala Floramye«.

Praznik Sv. Treh kraljev: Popoldne ob 15. uri bo uprizaritev izredno zabavne otroške igre »Pastirček Peter in kralj Brillantju«. Da se omogoči obisk te predstave tudi gnetno šibkejšim slojem, veljajo najnižje cene. Sedeži se dobe že od 3 Din naprej. — Zvečer uprizarje poslednjič in po znižanih cenah najpopularnejši slovenski roman Jurčičevega »Desetega brata« v odrski priredbi in režiji ljubljanskega režiserja Ferda Delaka. Letošnja uprizaritev tega dela je našla med občinstvom prav mnogo odziva.

Nedelja: Popoldanska predstava bo domača opereta Metke Bučarjeve ter Danila Bučarja »Studentje smo«. Vsebinska je posrečeno zabavna, a jazz-načinu pisana glasba pa temperamentna. Pri tej predstavi igra glavno ulogo dijaka Živka Skrbinšek. Ker bo to obenem poslednja uprizaritev tega dela, opozarjamo na to predstavo še posebej. Znižane cene. — Zvečer ponove Tiardovičeve opereto »Mala Floramye«, ki je nedvomno najboljša letošnja operetna uprizaritev ter so bile vse dosedanje predstave izborna obiskane. Rezervirajte si vstopnice! (Tel. 2382).

Živčno bolnim in otočnim nudi mila naravna Franc Jožefova voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba Franc Jožefove grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtne mozga najtopleje priporočati. Franc Jožefova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pomočniški odbor združenja trgovcev vljudno vabi na
čajanko

katero priredi v soboto, dne 6. januarja ob 18. uri v mali dvorani »Uniona«.

Izvirno vremensko poročilo s pohorskih vrhov. Danes jutraj ob 7. uri je znašala povprečna temperatura na pohorskih postojankah 3 do 6 stopinj pod ničlo. Včeraj in predvčerajšnjim je zapadlo na Pohorju 10 do 15 cm pršice na trdo podlago. Smuka je zlasti na grebenih idealna in so izgledi za praznike sijajni.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 0,8 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 2,1 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 12,7 stopinjah 740,6; reduciran na ničlo pa 739; relativna vlaga 87; vreme je jasno in tiho.

AKADEMSKIPLES

kinja Ana Cotlakova; Martin Zelenko, usnjarski pomočnik in Frančiška Stančeva; Ferdinand Novak, barvar in tkalka Marija Stuhčeva; Arnold Sekler, trgovski potnik in kontoristinja Pavla Voglarjeva; Jože Čelofiga, mizar in vničarska hči Štefka Zunkova; Jože Papov, ekonom in trgovska sotrudnica Jožica Šurjeva; France Zunko, čevljar in Anica Deutschmanova, delavka. Mnogo sreče!

Zaradi sklepa uprave Združenja trgovcev morajo biti trgovine v Mariboru v soboto in nedeljo ves dan zaprte.

Drevi bo akademski ples, začetek ob 20.30 uri. Igra znani Ronny-jazz, toči se »Framski bisere«.

Slavnostni koncert v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije bo šele 12. t. m., ker poje dne 9. tm. ga. Mitrovičeva pri slavnostni operni predstavi v Zagrebu. Kakor izvemo, pride g. Mitrovič, profesor zagrebške glasbene akademije še danes v Maribor, da uvežba orkester, ki bo spremljal g. Mitrovičeva. Razen tega nastopi vojaška godba pod taktirko g. kapelnika Svobode. Iz prijaznosti sodeluje tudi naš umetnik violinist g. Taraš Poljanec, absolvent praškega konservatorija. Na klavirju ga bo spremljal g. Galatia iz Ljubljane. Kakor razvidno, bo koncert na višku glasbene umetnosti.

Dnevno sveže:

Svinjaka jetra	1 kg	Din 7—
Svinjaka pljuča s srcem	1 "	3—
Sveže svinjake noge	1 "	3—
Koščice	1 "	2—
Svinjako hrbtišče	1 "	3—
Čista svinjaka mast	1 "	14—
Teletina	1 kg	od Din 8— naprej

Vsi mesni izdelki in delikatesa po najnižjih cenah. Za številni obisk se cenj. odjemalcem priporoča:

Jos. Benko. Aleksandrova 19

Iz Slovenskega obrtniškega društva. Preteklo sredo zvečer je imelo mariborsko Slovensko obrtno društvo svojo sejo. Sklenjeno je bilo sklicati velik javen obrtniški shod v nedeljo, 14. t. m. ob pol 10. uri pri »Orlu«. Na shod so povabljeni tudi narodni poslanci gg. dr. Pivko, Vekoslav Spindler in Anton Krejči ter Hajdinjak. Kot glavni poročevalec bo pa nastopil konzulent zbornice za TOI g. Žagar. Govorili bodo tudi mariborski obrtniki, med njimi g. Miho Vahtar. Včeraj zvečer pa je imel veselilni odsek Slovenskega obrtnega društva svojo sejo in je sklenil prirediti letos 3. februarja prvi obrtniški ples, katerega čisti dobiček je namenjen za vajejniški dom, ki smo ga v Mariboru tako krvavo potrebni. Društvo že danes opozarja na obe navedeni prireditvi.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 12. t. m. prične naša kulturna ustanova svoje nadaljnje delo. Prof. Karl König z Dunaja bo predaval o zanimivem vprašanju: »Jugoslavija v očeh tujca«. Predavanje bo pojasnjevalo 180 skiptičnih slik.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Sirakova lekarna pri »Angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Mestno kopališče bo jutri na praznik Sv. Treh kraljev in v nedeljo, kakor navadno ob praznikih, od 8. do 12. ure odprto.

Razprave pred malim kazenskim senatom

PRI TREH KAZENSKIH RAZPRAVAH JE MALI SENAT OBSODIL 13 OBTOŽENCEV.

Zelo živahno je bilo prvi dan v letošnjem letu na okrožnem sodišču. Pred malim kazenskim senatom so se zagovarjalo 13 obtožencev. Med njimi sta bila tudi zverinski zakonski mož in njegova priležnica, ki sta stopila prva pred sodnike. Kratka toda grozna in na prv pogled skoraj neverjetna je vsebina obtožnice, ki očita 31letnemu posestniku Ivanu Babšku iz Trnovca in 27letni dekli Mariji Krčkovi, da sta zaprla Babškovo ženo v hlev, jo prepustila žalostni usodi in s svojim grdim ravnanjem povzročila njeno smrt.

Obtoženi Babšek je pričel gospodariti v Mostecnem, kjer je stopil tudi pred oltar z Marijo, hčerko nekega posestnika, ki je bila pridna in skrbna gospodinja. Pred leti pa je Babšek prodal posestvo v Mostecnem in se preselil na novo domačijo v Trnovcih. Njun zakon je bil spočetka srečen in sta dobila tudi več otrok. Ker otroci še niso bili sposobni za delo, ki ga je bilo vedno več pri hiši, je Babšek najel deklo Marijo Brčkovo iz Stopnega. Že takoj spočetka je postavna dekla ugajala gospodarju, ki je koval načrte, kako bi jo pridobil popolnoma na svojo stran. To se mu je kmalu tudi posrečilo, ker dekla v tem pogledu ni bila preveč izbirična. Svojega razmerja pa gospodar in dekla nista skrivala pred gospodinjo, ki je vse to molče trpela in prenašala. Naravnost peklenski pa je bil načrt, po katerem sta se je hotela za vsako ceno iznebiti. Ni točno znano, kako se jima je posrečilo izvesti ga do podrobnosti, ker je njuno zverinsko početje prišlo le popolnoma po naključju na dan.

Lani februarja je prišla zasebnica Marija Kovačeva na obisk k Babškovim, ki jih pozna že od takrat, ko sta imela svojo domačijo še v Mostecnem. Ko je povprašala po gospodinji, je zvedela od nekega otroka, da je zaprta v hlevu in privezana z žico. Znanca prvi hip ni mogla verjeti otrokovi izpovedi in je zato stopila v hlev, kjer je na svojo grozo našla Babškovo v nekem zaboju, ki je bil pritrjen na strop, tako, da sta dve strani zapirali stene, tretja stran je bila obita z deskami, četrta pa preprežena z bodečo žico. V tej kletki je čepela gospodinja, blede in izmzgana, napol gola, prepuščena svoji nesrečni usodi. S komaj slišnim glasom je pripovedovala nesrečna žena svoji znanici, kako ravna z njo njen mož in da stanuje v hlevu že skoraj 4 mesece. Tudi je Babškova tožila, da ne dobiva dovolj hrane in da ji dajejo le ostanke.

Izpočetka je bila zaprta v hlevu in ko je bila lačna, je sesala kravo, pri čemer

jo je nekega dne zasačila priležnica njenega moža. To je bilo za nesrečnico še izodnejše. Mož je pritril k stroju, ki je omenjeni zaboj in zaprl vanj svojo ženo. Nepopisno je bilo njeno trpljenje. Napol mrtvo jo je včasih pretepal, njegova priležnica pa je pilači prilivala nekega strupa, da bi se je čimprej izločila. Slama, na kateri je ležala, je bila vsa premočena. Pokrivala se je s stariimi cunjami, da je mogla na ta način zakriti svojo nagoto. Tega nepopisnega gorja je hotela Kovačeva rešiti svoj znanco Babškovo. Pomagala ji je v kletke in jo peljala k županu. Ko pa si prišli streljaj od doma, sta jima prišla nasproti gospodar in dekla. Žena je takoj zbežala v svojo kletko, Kovačev pa je Babšek neusmiljeno pretepel, očitno zato, ker se je zavzela za njegovo zavrženo ženo.

Kovačeva je prijavila vso zadevo orožnikom, ki so obiskali takoj nato Babškovo in jo našli v kletki telesno popolnoma izčrpano. Zdravnik, ki jo je pregledal, je ugotovil, da je bila telesno in duševno zdrava, da pa je bila skrajno slabo hranjena, umazana in ušiva in da je imela na koži polno znakov prask od nohtov. Lase je imela kratko ostržene in čeprav je bila takrat 58 let stara, je izgledala po zunanosti kot 70letna starica. Uboga žena je bila popolnoma pod uplivom svojega moža in njegove priležnice in si iz neverjetnega strahu pred njima ni upala govoriti resnice niti tedaj, ko nista bila navzoča.

Radi zverinskega ravnanja s svojo ženo, ki je podobno srednjeveški inkviziciji, se je Babšek zagovarjal že pred okrajnim sodiščem v Slovenski Bistrici, kjer pa je bil radi pomanjkanja dokazov oproščen. Njegova zavržena žena pa je trpela v kletki v hlevu za bodečo žico in se nikdo ni zmenil zanjo. Zagoneten pa je njen beg iz strašne ječe. Ljudje so jo videli mesec dni nato, ko je bil mož oproščen, tavati napol oblečeno v tamkajšnjih gozdovih. Kot divja zver se je skrivala pred ljudmi in se hranila s sočivjem. Strašnega trpljenja in muke jo je rešila šele smrt. Nekaj dni nato so jo našli sosede mrtvo v gozdu pod nekim grmom.

Pri razpravi sta oba obtoženca tajila vsako krivdo. Babšek je trdil, da je bila njegova žena zankarna in da je sama želela, da ji pripravijo bivališče v hlevu. Dekla, ki je kriva njene bridke usode, pa je odločno tajila vsako krivdo. Zaslizane priče so izpovedale, da je bila Babškova dobra in skrbna gospodinja in je po vseh svojih močeh delala in skr-

Pozor! Ovira.

Sicer malenkostna, ki pa vendar spada k zimskemu sportu prav tako, kakor Nivea. Vendar veste, da stavljata verter in mraz visoke zahteve na kožo in jo popolnoma izsušita. Koža potrebuje zato posebno varstvo, če neče postati hrpava, rdeča in razpokana. Tu sta Nivea-krema in -olje z ozirom na to, da vsebujeta koži sorodni »Eucerit«, idealna in edinstvena. Zato se zvečer zjutraj in pred turo lepo namažite s kremo ali z oljem. Uspeh: Nobenega mučnega napanjanja, temveč mehka in gladka koža ter sportno svež izgled, 34

ela za snago. Tudi je neka priča izpovedala, da ji je soobtožena dekla priznala, da je na njeno prizadevanje zapodil abšek svojo ženo v hlev in jo zaprl v kletko. Senat je spoznal oba obtožena kriva in obsodil Ivana Babška na 3 leta težke ječe in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 5 let, deklo Marijo Krčkovo pa na 18 mesecev težke ječe in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 3 let. Po obtožbi je predsednik naglasil, da spadata na zatožno klop tudi tamkajšnji župnik in župan, ki sta dopustila, da se je odigral v njuni fari oziroma občini tak dogodek.

Nato je sedel na zatožno klop 31letni krojaški pomočnik Konrad Vučko iz Srednje Bistrice v Prekmurju, obtožen, da je 24. novembra l. 1932 z nožem zabodel posestnikovega sina Antona Soka, ki je mesec dni pozneje v murskosobotski bolnišnici umrl za posledicami poškodb.

Obtožnica slika ozadje krvavega dogodka zelo tragično. Kritičnega dne so se zbrali zvečer fantje pri posestnici Katarini Kramarjevi v Srednji Bistrici. Katarina je obhajala svoj god in je za to priliko povabila nekatere svoje znance, med katerimi sta bila tudi obtoženec in njen brat. Svojim gostom je Katarina lepo postregla in jih pridno zalivala s pijačo. Ko pa je vinski duh razgrel fante, je opazil Katarinin brat, da je izvlekel Vučko iz žepa nož in pričel z njim mahati okoli sebe. To je spravilo pokonci vso družbo. Nastal je pretep, v katerem je obtoženi Vučko prerezal Ivanu Kramarju z nožem telovnik in ga tudi lažje ranil. Kako se je dogodek nadalje razvijal, ni točno ugotovljeno, ker so se fantje prerivali v temni veži. Dognano je bilo le, da je med tem prišel pod okno Katarine Kramarjeve posestnikov sin Anton Soko ter pričel klicati na korajžo. Prvi se je odzval njegovemu pozivu Vučko, s katerim sta se pograbila v veži, kamor je bil prišel Soko. Kaj se je med njima odigralo, ni videl nihče. Soka so našli na tleh smrtno nevarno ranjenega in so ga prepeljali v bolnišnico v Mursko Soboto, kjer je mesec dni pozneje umrl.

Pri razpravi je obtoženec trdovratno tajil vse in trdil, da je nedolžen in da je pokojnega Soka zabodel najbrže kdo drugi. Senat pa ni verjel njegovemu zagovoru in ga je obsodil na 5 let in mesec dni težke ječe in trajno izgubo častnih državljskih pravic.

Za njim je stopila pred sodnike vilmilška tolpa iz Slovenskih goric, ki je lamsko zimo strahovala vso ljutomersko okolico in kraje okrog Gornje Radgone. Zaradi najrazličnejših vlomov in tatvin se je zagovarjalo 10 obtožencev, ki so bili obsojeni skupno na 7 let težke ječe.

Ptuj

Meritozkušni urad. Pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj so za uradovanje v mesecu januarju, februarju in marcu l. 1934 določeni naslednji dnevi: januarja, dne 22., 23., 24., 25., 26. in 27.; februarja, dne 21., 22., 23., 24., 26. in 27.; marca, dne 23., 24., 26., 27., 28. in 29.

Oficirska čitalnica priredi v soboto 13. tm. v lastnih prostorih maskirado. Začetek ob 20. uri. Vstop je dovoljen z vabilom. Če kdo od rezervnih oficirjev ali njihovih prijateljev pomotoma ni dobil vabila, naj to javi odboru, telefon števil. 33.

Radi nasilstva in hudobne poškodbe tuje lastnine so ovaženi sodišču trije razgrajaci iz Mestnega vrha. Obdolženi so tudi, da so hoteli poslati služkinjo Marijo Segerčevo, ko se je vračala iz Mestnega vrha v Ptuj. Pri svojem nečednem poslu so bili pregrnani in so žrtve rešili ljudje, ki so prihiteli na njene obupne klice.

Nočni napad. V ptujsko bolnišnico so pripeljali vmičarja Ignaca Muštra iz Gruškovca v Halozah z nevarnimi poškodbami na glavi. Neznani storilci so ga napadli na cesti in mu z noži dobesedno razrezali obraz. Njegovo stanje je zelo resno. Orožniki so storilec že na sledu.

Kino Ptuj. V mestnem gledališču se uprizori v soboto 6. in v nedeljo 7. tm., obakrat ob 18.30 in 20.30 film »Ljubavni tango« s slavnim tenorjem milanske Scale Titom Schipio v glavni vlogi.

Janko Furlan:

Nace Zemlja

(Po ustnem izročilu.)

(Dalje.)

Takrat je tako močno zamahnil v zemljo ko da bi bil to poslednji udarec.

»Končal bo sebe in hčer,« so govorili vaščani.

»Ni Nace, da bi končaval svojega otroka,« je govoril Nace sam sebi.

Saj Fanika se je sama silila k delu. Njegova kri je bila, ki je nosila tudi njegovo moč. Pa je bila tudi njegova edina opora, ker žena je Nacetu že rano umrla. Za dva da se upa, so dejali, dasi se je pomikala šele proti koncu osemnajstega leta. Nele izredno razvito telo, tudi njene velike črne oči so izražale njeno telesno in duševno zdravje. Lepa je bila Fanika in ni vedela, da tako uklanja svoje tihе oboževalce.

»Obhodi devet far, a ji ne dobiš para,« so primerjali fantje sami zase.

»Take bi morale dobiti naše hiše, pa bi podprle šest vogalov, ne tri,« so dejali očanci, ko so posedali na ognjišču.

»Taka je, da bi ji dota delala sramoto,« so dražili nagajivci mlado kri.

Neko popoldne sta prihajala v vas mladi devinski graščak in oskrbnik, ki so mu

pravili »fligar«. Objahala sta vas in pokukala sem in tja. Završalo je v vasi liki kokošja družina, ki je obletava skobec. Žene se niso upale na dvorišče, otroci ne na pot. Tudi možje so se oddaljili, da bi ju ne srečali.

»Vidiš ju! Izdajica podpira tujo oholost. Beži pred njima, da si zgubiš vse podplate ali pa pograbi preko in bij po njih!« Tako so morali možje, ko so ju zagledali.

Oskrbnik ni imel srca in njegova biskovka je neprestano švigala po zraku in iskala plen. »Svojat!« je mrmral, ko so mu vaščani obračali hrbet.

Le Nace se ni zmenil za došleca, ki sta v velikem ovinku jahala proti njemu.

»He, poznam vaju! Ze spet sta prišla v vas po vdanost. Treba vama je, tudi tebi, mrcina izdajalska, ki si splezal do fligarja samo z bičem po naših plečih! Ne veš več, kdo in kaj si. Ščepa tobaka ne dam za tvoje ime in tvojo čast. Glej hudiča, prav k meni sta namenjena!«

Naravnost proti njemu sta jahala. Fanika je znašala kamenje na osredek, kjer ga je zlagala v velik kup, ki se je videl že od daleč. Pravkar je odložila na njegov rob velik kamen, se sklonila in pogledala v smer došlecev. Stresla se je po celem telesu in za hip izgubila svojo rožnato barvo.

»Ta je!« je pošepnil fligar graščaku,

ki je divje spodbodel konja in ga pognal proti njej.

»Hej, zalo dekle, poglej me, da ti vidim v oči!«

Razjahal je konja, skočil k njej in jo vsčipnil v lice.

Panika ga je sunila v stran.

»Kaj želite?« ga je vprašala odločno.

»Ha, ha, kako uporniška! Ne veš, kdo je pred teboj?«

Hotel jo je objeti, a ga je sunila s tako silo, da se je opotekel. Ni se ganila z mesta. Kot zbešen je spet skočil proti njej, a se je zaletil v Nacetu, ki ga je tako bliskovito pognalo tja, da se ni tega niti zavedal.

»Kaj bi rad, a?« je zatulil v pleniča.

»Kdo si ti, lopov in kako se vedeš napram svojemu gospodu?« je zmedeno jecjal osupli graščak.

»In vi napram moji Faniki?« je zarjul Nace.

»Si pozabil, na čigavi zemlji si?«

»Na svoji!«

»Lopov!«

V Nacetu je zavrelo kot v kotlu, a se je premagalo.

»Kdor mirno vrta zemljo, ki jo ne mara niti Devin niti Štaniel, ni lopov.«

»Na vislice pojdeš, ker žališ svojega gospoda!«

V Nacetu je vzklopelo.

»Kakšen gospod! Revše, ki ne veš kaj bi počel in kradeš čast poštenim dekletom! Dobro te je oče naučil!«

»Jutri pripelji dekle v grad!«

Ni še izgovoril vseh besed, ko je stal Nace ob njem. Njegove oči so vsipale v graščaka nepopisno grozo.

»Kaaaj?« je zatulil.

Graščak se je stresel in se hitro umaknil, po Nacetu pa je padla fligarjeva biskovka. Da bi se ne bilo to zgodilo! Nace se je bliskovito okrenil, udaril fligarja za pas in ga vrtel okrog sebe kakor metlo. Končno ga je izpuštil, da je odletel daleč v stran, se zakotalil na tla in obležal kot mrtve.

Nace ga je gledal prekrizanih rok na hrbtu.

»Ha! Zdal boš menda kihal malo drugače, fligarček!«

Graščak, ki je videl vso igro, je naglo zajahal konja in urno zbežal.

Polagoma se je dvignil tudi fligar, se otipal in poiskal svojega konja.

»Nategnili te bomo,« je zapretil Nace, ko je odhajal.

»Korja čreva boš nategnil, revše fligarsko,« je zakričal za njim Nace.

»Živijo, Nace!« so vzklikali vaščani, ki so takoj izvedeli, kaj se je bilo zgodilo in prihiteli k njemu.

(Se bo nadaljevalo.)

Problem pravične razdelitve sveta

REFORMA POSESTI PRIVILEGIRANIH NARODOV. NARODI »KOČARJI« IN NARODI »VELEPOSESTNIKI«.

Mnogo sedanjih težkoč, ki vznemirjajo svet, izhaja po priznanju vseh sociologov tudi iz dejstva, da so nekateri deli sveta, zlasti pa njihovi predeli, pregesto naseljeni. Med te pregesto naseljene dele spada v prvi vrsti tudi naša Evropa, zlasti zahodna in srednja. Narodi, ki se normalno razvijajo in naraščajo po nadmoči rojstev nad umiranjem, so pri silnem utesnjevanju se v svoje ozke meje, kar vodi do neizogibne industrializacije in iz te v socialna trenja in gospodarske krize, včasih pa tudi v vojne z imperalističnimi cilji. Tudi pri svetovni vojni je bil med številnimi drugimi vzrok njene nastanka boj za ekspanzijo, za možnost osvojitve novih pokrajin ter v njih razvoja kolonizacije in eksploatacije. Iz najnovejše dobe poznamo vsi stremjenja Nemčije, pridobiti si zlasti na evropskem vzhodu (Ukrajina) prostora za odtok nemškega prirastka, v prvi vrsti inteligence in kvalificiranega manualnega delavstva; nadalje italijanski ekspanzivizem na Balkanu (Albanija) in seganje Japonske po redko obljubljeni predelih vzhodne azijske celine (Mandžurija).

Če hočemo biti objektivni, moramo odkritosrčno priznati, da je položaj narodov, ki so se doma tako razmnožili, da so sila na tesnem, več ko tragičen. Zlasti pa je tragičen dandanes, ko je do mrtev točke onemogočeno vsako izseljevanje tudi v prekomorske dežele, v Združene države Severne Amerike, Kanado, Avstralijo, države Južne Amerike itd. In vendar nam že bežen pogled na zemljevid pove, da je na naši zemlji še ogromno veliko prostora za naselitev in razvoj stotin milijonov in celo milijard ljudi! Imamo celo kontinente, ki so obljubljeni tako na redko, da se moramo čuditi malemu številu njihovih prebivalcev. Med tem torej, ko imamo ponekod stisnjene milijone ljudi na premajhnem, pretesnem prostoru, ki jih duši in iščejo zaman poti za ekspanzijo, imamo na drugi strani deviške, kulturno neizrabljene pokrajine v velikosti Evrope in še čez. Zaključek, ki se nam vsili kot rezultat teh in takih premišljevanj, je: da je zemlja nepravilno razdeljena med človeštvo, ki jo obljubljuje.

Primerjava nam pokaže ozko sličnost med razdelitvijo pokrajin med narodi in med veleposestvi in batarji. Med tem ko se stotine batarjev duše na nekaj orah zemlje, sedi veleposestnik na ogromnih rodovitnih kompleksih. Batar svoje posesti ne more razširiti na račun veleposestva; na njem sme delati samo kot dlnar ali hlapec veleposestnika. Toda to krivično razmerje med veleposestvi in malimi, pretesnimi kmetijami je agrarna reforma odpravila že skoraj povsod, posebno v Evropi, ali ga vsaj postopno odpravlja. Da so pa tudi med narodi taki ogromni veleposestniki na eni in kočarji na drugi strani, nam pokaže že nekaj konkretnih navedb. Nemški narod, ki šteje samo v Nemčiji 67 milijonov duš, nima nikjer na svetu kottička, kamor bi lahko odpošiljal odvišek svojih ljudi tako, da bi ostali Nemci in kot taki nacionalno svobodni. Isto velja za Čehoslovake, Poljake in neštete druge, da ne pozabimo med »kočarji« najmanjše kočarje — nas Slovence, ki smo v Sloveniji že davno na tesnem, pa bomo v nekaj letih še bolj. To, da se ne moremo nikamor več trajno izseljevati, nastaja za nas težak problem, ki bo naposled narasel v katastrofo zaradi splošnega obubožanja zaradi brezposelnosti ali premale zaposlenosti.

Med tem pa, ko se ti »kočarski« narodi duše v svoji tesnobi, imajo »veleposestniški« narodi neizrabljene cele kontinente, katere so zaprli za vsak pritek naseljencev »kočarskih« narodov, ali pa dovoljujejo le tako majhne kontingente imigrantov, da jih lastniki lahko naglo asimilirajo. Poglejmo samo imperij Velike Britanije! V svoji posesti ima sedaj za priseljevanje Neangležev zaprte dominionje Kanado, Novo Fundlandijo, Južno Afriko, Avstralijo in Novo Zelandijo, da o kolonijah sploh ne govorimo. In ti dominioni so tako ogromni in tako redko obljubljeni, da ostrnimo, če pogledamo številke! Dva in štirideset milijonov Angležev ima v svojih rokah Kana-

do, ki meri 9.659.832 km² (vsa Jugoslavija le 248.000 km²!), in pa le 9.870.000 prebivalcev, ali 1.1 na km²; Avstralijo s površino 7.938.830 km² in le 7.660.500 prebivalci; Novo Zelandijo z 267.497 km² in le 1.490.400 prebivalci; Južno Afriko z 1.293.328 km² in le 9.930.000 prebivalci itd. In vse te ogromne pokrajine so v celoti ali pa v nekaterih predelih kakor našač ustvarjene za priseljenje iz Evrope. Danes so za »kočarske« narode zaprte s sedmimi ključavnicami, ker so rezervirane samo za »veleposestniški« angleški narod, ki jih še tisočletja sam ne bo mogel do konca izrabiti!

Ali pa pogledimo Špance in Portugalce, ki so si prisvojili vso Srednjo in Južno Ameriko! Za Portugalce rezervirana Brazilija meri 8.494.299 km², a ima samo 35.400.000 prebivalcev, torej komaj 4.3 na km². Argentina, ki je za priseljenje iz Evrope silajna, meri 2.797.113 km² z le 11.100.000 prebivalci, 4 na km². Rezervirana je samo za domače in evropske Špance. Drugi narodi, ki so se prej tja priseljevali in ki se še bodo, ko nastane nova konjunktura, se ne smejo nikjer naseljevati kompaktno, zato da ne ohranijo svojega jezika in narodnosti. Mi smo tega je vsa zemlja v posesti španskih veleposestnikov in postanejo tuji pri-

seljenci lahko samo najemniki ali delavci. In tako je tudi v vseh drugih južnoameriških španskih republikah, ki ne šteje nobena preko 5 prebivalcev na km². Isto velja glede azijske posesti Rusije in francoskih kolonij, ki pa večino niso tako prikladne za bele naseljenke, kakor angleške in španske, pokrajine Amerike in Avstralije.

Med tem, ko se mi »kočarski« narodi dušimo v svoji tesnobi, ima peščica »veleposestniških narodov« v svojih rokah ves svet, ki nam ga zapira ali pa odpira po potrebi in pod kontrolo, toda le pod pogojem, da zatajimo svojo narodnost in se potujčimo. To razmerje je nevzdržno in bo postalo še bolj; zato je nedvomno, da se bo prej ali slej pojavilo vprašanje »agrarne« reforme veleposesti narodov. Vsi narodi imamo pravico do eksistence na zemlji, ki je last vsega človeštva, zato bomo morali zahtevati, da se prekomorski hipermaksimumi »privilegiranih« narodov pravično razdele tudi med »kočarske« narode, ki so doma na tesnem. Kaj rabi na pr. 12 milijonov Argentinev ogromno Patagonijo, ki bi lahko sama sprejela vase ves odvišek prebivalstva Evrope, prebiva pa sedaj tam komaj par stotisoč ljudi? Reforma posesti narodov, odnosno razdelitve sveta zato ni utopija, marveč problem, ki naglo raste in terja rešitve: Mi sami smo pri tem »agrarni« interesi!

Radivoj Rehar.

Kulturne vesti

Stoletnica rojstva buditelja Štajerskih Slovencev

SPOMINU DR. JOSIPA VOŠNJAKA.

Včeraj je poteklo 100 let, kar se je v našem idiličnem mestecu Šostanju rodil eden največjih štajerskih Slovencev, narodni buditelj, gospodar, pisatelj in politik dr. Josip Vošnjak, ki je umrl v visoki starosti 21. oktobra l. 1911, torej le tri leta pred svetovno vojno in sedem let pred našim osvobojenjem.

Rojen v premarni dobi Avstrije je moral šele orati ledino po takrat nezavednih slovenskih delih Štajerske, zraščel pa je kot akademik in posebno pozneje kot zrel mož v glavnega organizatorja nepozabnih narodnih taborov, v deželnega in državnega poslanca in odličnega narodnega gospodarja, tako da bo njegovo ime večno združeno z zgodovino štajerskega dela Slovencev, pa tudi sploh z vso slovensko zgodovino v 19. stoletju. Med drugim je bil dr. Josip Vošnjak tudi ustanovitelj našega še sedaj v Ljubljani izhajajočega dnevnika »Slovenskega Naroda«, ki je pričel izhajati v Mariboru l. 1868. in se je tiskal v sedanji Mariborski tiskarni v Jurčičevi ulici, torej tam, kjer se tiska sedaj naš list, zopet edino dnevno glasilo štajerskih Slovencev.

Na stara leta se je dr. Josip Vošnjak popolnoma umaknil iz javnega življenja ter se preselil na svoje vinogradniško posestvo v Visolahi, kjer je dočakal tudi smrt. Bodi velikemu možu ohranjen med nami večni spomin!

Drama in opereta v našem gledališču. Težišče dela našega mariborskega gledališča je po ukinitvi opere vsekakor drama, kateri posveča uprava glavno pažnjo. Opereta je bolj zaradi vira dohodkov, dasi stoji na tako visokem nivou, kakor malokatera druga opereta v Jugoslaviji. Vendar je zanimivo, da izkazuje v dosedanjem poteku letošnje sezone drama večji uspeh kakor opereta; dosegla je dosti več predstav kakor lani v istem času in tudi gromni uspeh je boljši. Največji obisk je doživel doslej v drami Jurčičev »Deseti brat« v Delakovi prireditvi, v opereti pa prednjači »Orlov«.

Knjižne zbirke Jugoslovanske knjigarne. Jugoslovanska knjigarna bo izdajala tudi v letošnjem letu za naročnike štiri zbirke, in sicer: Zbirko domačih pisateljev, Leposlovno knjižnico, Kosmos in Ljudsko knjižnico. V zbirki domačih pisateljev bodo izšle sledeče tri knjige: France Bevk »Krivda in druge kmečke povesti«, obseg okoli 300 strani; Fran Erjavac »Domače in tuje živali v podobah I«, Zbrano delo II. zvezek, obseg

okoli 300 strani; Ivan Pregelj »Tolminci«, zgodovinski roman, Izbrani spisi IX. zvezek, obseg okoli 400 strani. V zbirki Leposlovna knjižnica izidejo: Felix Timmerhaus »Pieter Brnegel«, obseg okoli 250 strani; Axel Munthe »San Michele«, spomini slavnega zdravnika, obseg okoli 450 strani; Miško Kranjec »Pesem ceste«, obseg okoli 180 strani; Sigrid Undset »Križe«, Kristine, Lavrausonove hčere III. del, obseg okoli 550 strani. V zbirki Kosmos izidejo: Silvo Kranjec »Med Napoleonom in Leninom«, slo let zgodovine (1814—1914), obseg okoli 240 strani večjega formata; Aleksander Biličević »Uvod v ekonomsko vedo«, obseg preko 200 strani; France Stele »Umetnost zapadne Evrope«, obseg okoli 160 strani. V zbirki Ljudska knjižnica pa izda: Streunwels »Hlapec Jan«, Claes »Beloglavec«, Turgenjev »Lovčevi zapiski«, II. del in Sienkiewicz »Križarji«, I. del. Vseh 14 knjig stane skupaj za naročnike 528 Din, plačljivih v 12 obrokih. Posamezne zbirke pa stanejo Domači pisatelji 120 Din, Leposlovna 180 Din, Kosmos 108 Din, Ljudska 144 Din, tudi na 12 obrokov.

Spomini Josipa Kostanjevca. Nestor naših ljudskih leposlovcev, v Mariboru živeči pisatelj Josip Kostanjevec, ki bo v kratkem obhajal 70letnico življenja in 50letnico literarnega delovanja, piše sedaj spomine na svoja srečanja s tvorci slovenske kulture, predvsem pesniki in pisatelji, s katerimi se je osebno poznal ter jim bil tovariš in prijatelj. Spomini bodo, če bodo pravočasno dovršeni, izšli že v prvi polovici letošnjega leta; najbrže pri Tiskovni založbi v Mariboru.

Marij Šimenc v Italiji. Naš znameniti tenorist Marij Šimenc, bivši član mariborskega gledališča ter pozneje ljubljanske, beogradske in zagrebške opere, je letos opustil angažma v Zagrebu in odpotoval v Milan v Italijo, kjer izpopolnjuje svoje tehnično pevsko znanje. V kratkem bo gostoval v Bologni v Italiji, in potem najbrže še po drugih italijanskih gledaliških mestih. Vse kaže, da bo Šimenc izgubil za stalno, kakor smo Rijavca in druge.

Sedemdesetletnica Bogdana Popovića. Bratje Srbi so proslavili te dni 70letnico rojstva svojega odličnega pisatelja in zlasti literarnega kritika Bogdana Popovića, vseučiliškega profesorja v Beogradu. Za njegovo 60letnico je Matica Srbska izdala »Popovićeve zbornike«, sedaj pa pripravlja še posebno proslavo, ki bo 8. t. m. v Novem Sadu.

Literarni stiki z Bolgari. Elizabeta Bagriana, ki je poleg Nikolaja Siljeva glavna predstavnik sodobnega bolgarskega pesništva, je za časa svojih dveh obiskov v Sloveniji v lanskem letu globoko vzljubila naš narod in naše slovstvo ter pripravlja bolgarsko antologijo slovenske ve-

lirike. Zadnja (12.) številka »Sodobnost« pa prinaša slovenski prevod izbora njenih pesmi, vzeti iz njenih zbirk »Večnata in svjalata« in »Zvezda na morjatu«. To so v sedanjosti prvi neposredni stiki med slovenskim in bolgarskim slovstvom.

»Jugoslovanski Rotar«. Prejeli smo lansko decembrsko številko tega glasila jugoslovanskih Rotary-klubov, ki izhaja v Beogradu. Številka vsebuje tudi poročila o delovanju klubov v Mariboru in Ljubljani.

Smrt Jakoba Wassermanna. V ponedeljek je umrl v svoji vili v Alt-Ausseeju na Štajerskem najplodovitejši nemški židovski pisatelj zadnjega časa, romanopisec, novelist in esejist Jakob Wassermann. Doživel je starost 61 let.

Studenci pri Mariboru

Za nabiralno akcijo v prid brezposelnim so se darovali: Rot Franc 50, Julija Ogner, Nova vas 60, Zadra Ferdo, Nova vas 70, Čebokli, razne obleke, Pec Franc 55, Obriht, Radvanje, vrečo krompirja, Krajnc in Knuplš v Radvanju po 1 vrečo krompirja, K. Scherbaum, Maribor 100 Din, upraviteljstvo Scherbaumovega posestva 70, Franc Smode, mesar, Nova vas, hrano za 1 mesec eni družini, Delavnica drž. žel. 773 Din, Materialno skladišče 77, Huber, Studenci 50, Kristovič, Studenci, 1 par čevljev, Kores Štefan 50, Stopar in sošanovalci 69, učiteljstvo dekl. šole 60, neimenovana učit. 100 Din. Vsem: iskrena hvala!

Brezposelni iz tujih občin vedno bolj oblegajo studensko občino za podpore. Občina je dala, dokler je mogla, vendar ji podeželske občine ne vračajo izplačanih podpor niti v najnujnejših primerih, kjer gre za revne družine s kopico otrok. Zato je obč. uprava sklenila, da bo v bodoče vse tujce napotila v domačo občino, ki naj svojim brezposelnim preskrbi delo.

Silvester je potekel v dobrem razpoloženju povsod, kjerkoli so se zbrali studenci, da se poslovijo od starega leta. Vsi upajo, da bo novo leto srečnejše.

»Mucek« bo prispel za Tri kralje spet v Sokolski dom. Zvečer se predstavi zadnji občinstvu, ki je vlnudno vabljeno k tej krasni igri!

Poljčane

Smrt ugledne gospe. Zalostno so v noveletni dan zazvonili zvonovi in tesno nam je bilo pri srcu, ko smo izvedeli, da je v družino Drasalovih stopila smrt. Umrla jim je ljubljena mati, stara mamica — ugledna 71letna gospa Elizabeta Drasalova. Pokojnica, rojena v Ljubljani, se je pred nekaj leti priselila v Poljčane k svoji hčerki, tukajšnji učiteljici, da tu v krogu svojih najdražjih preživi leta, ki so ji bila še namenjena. Kronika njenega življenja beleži tudi mnogo bridkega. V najhujšem času, pred več leti, ko so bili otroci še mali, večina niti šoli dorasli, je izgubila svojega ljubljeneža moža. Hud udarec je s težavo prebolela; le v neizrečni ljubezni do ostalih otrok je našla uteh. Odslej je bilo vse njeno življenje posvečeno le njim. Pokojnica, vzor matere, jih je tako vzgojila vse do zelo uglednih poklicev. Bila je sploh prijateljica otrok. Še na letošnje tepeznico je bila za otroke vsa radodarna. Ko je še lani okrog svojih najljubših obhajala 70letnico, nihče ni slutil, da ji je že zapisa večnost, saj je bila še čvrsta. Tekom kratkega bivanja tukaj se je bila prijazna gospa pri vseh priljubila in je uživala visoko spoštovanje. Bodi blagi pokojnici ohranjen svetel spomin, preostalim pa naše sožalje.

Silvestrov večer, ki ga je priredilo tukajšnje gasilno društvo, je potekel v lepem soglasju. V polnočnem govoru, ki ga je imel podžupan, gasilec g. Gajšek, je bila predvsem poudarjena nacionalna smer gasilstva, ki je četam začrtana zlasti po novem gasilnem zakonu. V govoru, ki se je končal z »Živijo«-klici našega modrega vladarja, se je g. Gajšek zahvalil tudi g. banu za velikodušno poklonjeno podporo tukajšnji gasilni četi.

»Tri vaške svetnike«, veseligr, ki je povsod uspeša, uprizaro tukajšnji Sokol v svoji dvorani na Tri kralje 6. januarja ob pol 16. uri. Režira br. Ritonja. Pridite in nasmejali se boste več ko pre-

Sveta za plesno sezono Tekstilana Büdefeldt

v novih barvah in kakovostih! — Najnižje cene!

Sokolstvo

Tridnevni prosvetni tečaj MSŽ

V Mariboru je bil v času od 28. do 30. decembra 1933 pod vodstvom župnega prosvetarja br. R. Lintnerja tridnevni prosvetni tečaj MSŽ. Tečaj je bil namenjen sokolskim prosvetarjem in sokolskim delavcem, ki so že kakorkoli delovali v edinicah, torej ne za začetnike, zato je bila udeležba tudi razmeroma majhna: 35 tečajnikov iz 23 društev in 4 čet, večinoma učiteljstvo, od tega zopet več žensk kot moških — kar pohvalno omenjamo. Grajati pa moramo nebržnost mnogih društev, ki niso poslali na tečaj nikogar, dasi so bili stroški malenkostni, oziroma so bila na razpolago sploh prosti mesta.

Predavali so br. dr. Fux iz Ljubljane, Lavrenčič, Pirc, dr. Fornazarič, Španger, Mačus, Hočevvar in Lintner. Snov, ki se je predelala večinoma v obliki debate, je sledeča: sokolska ideja (1 ura), zgodovina (2 uri), organizacija (1 ura), uprava (2 uri), prosvetno delo (3 ure), telesna vzgoja (1 ura), vzgoja otrok (2 uri), literatura (1 ura), zdravstvo (1 ura), taborene in film (1 ura), manjšinsko vprašanje (1 ura), nacionalna vzgoja (1 ura), nagovori in razgovori (1 ura).

Tečajniki so si ogledali Študijsko knjižnico mestne občine mariborske ter prisostvovali mladinskemu popoldnevu, ki je bil predvajan v Sokolskem domu v Studenčih. Istotam jim je bil predvajan film o taborenju MSŽ v Bohinju ter film o Tyrševi štafeti I. 1932. V okvirju tega tečaja se je vršil sestanek nekaterih priznanih sokolskih delavcev, na katerem so se po izčrpnih referatih sprejeli važni sklepi glede naših obmejnih postojank.

Vsi tečajniki bodo položili o predelanih predmetih izpit, ki bo za prvo skupino 7. I. 1934 ob 9. uri v župni pisarni v Narodnem domu. V tečaju je bilo zanimanje tečajnikov prav živo in bo rodilo gotovo prav dobre uspehe. Pripominjamo še, da je bil ta tečaj prvi te vrste v naši sokolski zvezi in dobimo ž njim prve izprašane prosvetne delavce.

VSEM DRUŠTVOM IN ČETAM.

»Sokolska Prosveta«. Ponovno smo že opozorili, da prične izhajati s 1. jan. 1934 »Sokolska Prosveta« kot samostojno gla-

silo S. P. O. v Novem Sadu. Ker je to eden naših najboljših sokolskih listov in neobhodno potreben vsem sokolskim delavcem, pričakujemo, da ga bodo naročili vsaj vsi prosvetni delavci naše župe. Naročnina je zelo nizka ter znaša za vse leto komaj 20 Din, kar je z ozirom na obseg in bogato vsebino lista malenkostna vsota. Naročajte ga torej in ga priporočajte znancem, a pošiljajte tudi pridno prispevke.

Izpitni za udeležence zadnjega 3dnevnega prosvetnega tečaja bodo v nedeljo ob 9. uri v župni pisarni v Narodnem domu. Vsak naj prinese s seboj papir in svinčnik.

Poziv. Mnogo edinic še ni poslalo poročila o proslavi 1. decembra ter o propagandnem tednu sokolskega tiska. Prav tako nam manjka še mnogo mesečnih prosvetnih izkazov. Zadnji čas je, da stori vsak v tem oziru svojo dolžnost ter pošlje manjkajoče vsaj sedaj skupno z letnim poročilom. Bodite točni ter se držite predpisanih rokov, da nam ne otežkočite dela. Prosv. odb. MSŽ.

Članski sestanek Sokola Maribor II. Pobrežje bo v nedeljo 7. januarja t. l. ob 15. (3.) v šoli na Pobrežju. Za vse odbornike in člane strogo obvezno.

Redna telovadba članov Sokola Maribor II. Pobrežje bo v torek 9. tm. ob pol 9. uri. Pridite vsi in točno! Zdravo.

Sport

Mariborska zimskosportna podzveza, službeno. Verificira se za MSK Loize Legvart in Emil Vodenik, za Sokola Ruše Miha Pintar, Karel Bregant, Slavko Majcen, Ignac Borovnik, Anton Bučar in Franc Tregl. Člani se radi udeležbe tekmovalcev opozarjajo, da olepševalno društvo v Črni ni član MZPS. V ponedeljek 8. t. m. pride v Maribor znani nemški trener g. Marx ter bo, v kolikor bodo snežne prilike dopustile, vežbal tekmovalce v okolici Maribora, pozneje pa na Pohorju, in sicer pri Senjorjevem domu. Prijave se sprejemajo v trgovini Sport na Trgu svobode. Tekmovalci naj izrabijo to izredno priliko. Za 21. t. m. predvidevamo motoskičoring se sprejemajo prijave smučarjev v trgovini O. Črepinko na Meljski cesti do 13. tm. Vsi prijavljenci za tečaj za smučke učitelje na Krvavcu

naj se odpeljejo iz Maribora najkasneje jutri, v soboto 6. t. m. z vlakom ob 5.25. Ob prihodu v Ljubljano naj se javijo dopoldne v damski sobi kavarne »Emona«, kjer bodo dobili nadaljnja navodila.

ISSK Maribor — Smučka tekma. Za 7. tm. napovedana tekma v Pekrah se

zaradi slabih snežnih razmer in zaradi želje nekaterih članov odpove na poznejši čas, katerega bomo pravočasno objavili.

ISSK Maribor. Želimo našemu članstvu pravoslavne veroizpovedi veseli in srečni Božič »Hristos se rodi«.

Rekordomanija v znanosti

POVEČEVANJE ELEKTRIČNE SILE IN RAZBIJANJE ATOMOV.

Na tehničnem institutu vseučilišča v Dartmouthu v severnoameriški zvezni državi Massachusettsu se je posrečilo fiziku dr. R. J. van de Graafu dobiti po dolgoletnih poskusih prvič v zgodovini modernih znanosti električni tok res fantastične napetosti 7.000.000 voltov.

Ta novi uspeh, dosežen v laboratoriju v Dartmouthu, pomeni vsekakor novo obvladovanje elektriških prirodnih virov v korist človeškega napredka. V zadnjih letih se je splošno opazalo stalno naraščanje voltov pri doseženih tokih visoke napetosti v nemških, angleških in nazadnje tudi v ameriških laboratorijih.

Tako je nemška ekspedicija, ki je bila poslana na Monte Generoso, delala poskuse z zbiranjem elektrike iz strel. Na najvišjem vrhu je bila razpeta mreža raznih elektrovodov in kolektorjev in se je nekočkrat posrečilo doseči napetost 2 milijonov voltov, kar je takrat pomenilo svetovno senzacijo. Ti poskusi pa so zahtevali življenje znanega fizika Drachfelda, ki ga je pri teh velevažnih znanstvenih poskusih ubila strela.

V berlinskih laboratorijih niso nikdar mirovali. Nprestanost se je posrečilo fizikom doseči električni tok z napetostjo 3 milijonov voltov. To visoko številko pa je kmalu potolklo vseučilišče v Cambridgeu, kjer so eksperimentatorji dosegli tok z napetostjo 5 milijonov voltov. In to je bil pred ameriškim zadnji rekord. Sedaj doseženi rekord 7.000.000 voltov je nedvomno rekord, o katerem se pred desetimi leti ne bi upal noben učenjak niti sanjati.

Kot elektrode so uporabljali v Dartmouthu aluminijeve krogle s premerom 5 metrov. Iskre, ki so nastajale, so bile dolge po 15 metrov. Detonacije so bile ob tej priliki enake topovskim. Te izred-

ne iskre so bile tudi filmane. Izredna zmaga tehnike nad naravo je povzročila povsod izredno zanimanje in prese-nečenje.

Oglašajo pa se že sedaj mnogi preroki, ki trdijo, da ta rekord ne bo dolgo trajal, ker da bo že letos nedvomno premagan. Vsekakor pa nismo več daleč od napetosti 10 milijonov voltov, kar so nekateri učenjaki napovedali že za preteklo leto. Prav tako pa se nekateri vprašujejo: Čemu to neprestano povečevanje električnih tokov visoke napetosti? Mar ni to gola rekordomanija?

Odgovor na to vprašanje je zelo pozitiven: Vsa ta stremjenja fizikov in pa ti toki visokih napetosti služijo najnovjšemu sodobnemu problemu fizike in tehnike, nadaljevanju razbijanja in razdeljevanja atomov! Malone vse, kar se dela in dogaja sedaj v svetovnih laboratorijih, je posvečeno temu namenu. Moderna fizika je globoko posegla v študij atomov in nam pokazala ta problem kot solnčni sestav v malem: okrog atomskega jedra krožijo z izredno veliko brzino negativno nasičeni elektroni kakor planeti okrog sonca.

Samo jedro pa obstoji medtem iz pozitivno nasičenih delov, ti deli pa so zopet sestavljeni iz take energije, kakršni doslej še nismo mogli najti primere v narodi. Če se bo sedaj posrečilo to jedro razdvojiti, se bomo na ta način oprostili in polastili ogromne množine energije, ki nam bo lahko nadomestila pogonsko silo strojev. Kakor se v zadnjem času zlasti na Angleškem uspešno uporabljajo električna polja visoke napetosti za razdvajanje atomov, smemo torej upravičeno pričakovati v bližnji bodočnosti ugodne nadaljnje rezultate ne le teoretične, temveč kar je glavno, praktične vrednosti.

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

»Kaj pravite k temu?«

»Za vse to nisem nič vedela.«

»To je laž, da tega niste vedeli! Niste bili vsak dan tu, kakor je vaša dolžnost? Niste li zapustili prav te celice, ko ste prišli k meni?«

»Sestra Suzana, recite, jeli predstojnica danes že bila tu ali ne?«

Nisem odgovorila. On me ni hotel siliti, toda mlada duhovnika sta komaj zatrla svoje ogorčenje, ki sem jima ga brala iz oči. Slišala sem še, kako je vikar na hodniku rekel predstojnici:

»Vi niste vredni svojega položaja. Treba vas bo zamenjati. Poslal bom pri tožbo nadškofu. Želim, da se vse uredi še preden zapustim to hišo. To je strašno! Hotele bi biti redovnice, kristjanke, da, sploh ljudje?«

Dalje nisem mogla ničesar več razumeti, vendar sem še tistega dne dobila perilo, obleko in skratka vse, kar mi je manjkalo. Tudi knjige, razpelo in svetinjo so mi vrnili, še več, dovolili so mi, v kolikor je to zahteval moj proces, zopet iti tudi v sobo za pogovore.

Moj proces se ni razvijal ugodno. Moj zagovornik Manouri je ob tej priliki objavil krajši spis, ki pa ni imel mnogo uspeha; bil je preveč resen, da bi mogel delovati prepričevalno in vzbujati sočutje. Deloma sem to zakrivila sama, ker sem mu prepovedala omenjati moje starše in ga zaprosila, naj prizanese redovniškemu poklicu in samostanu ter naj bo obziren napram mojima sestrama. Če se obramba tako omeji, potem

ni čudno, da je boj z nasprotnikom, ki ne pozna nobenih obzirov in gazi pravico in krivico z nogami in se brez pre-mišljanja poslužuje najslabših sredstev, zelo težek in brezupen. Temu je treba pristeti še to, da so sodniki sprejeli moj proces z nezadovoljstvom, ker so vedeli, da bi v primeru ugodne rešitve nastalo mnogo podobnih procesov ter bi mnoge redovnice zahtevale izstop iz samostana, čim bi videle na ta način odprta vrata.

Prav nemožnost spremenitve življenja naj prisili redovnice k potrpljenju in mirnemu prenašanju samostanskih muk. V dobri državi bi morale biti narobe; treba bi bilo otežiti vstop v samostan ter olajšati izstop. Je mogoče sploh zapustiti samostan? Je Kristus določil redovnike in redovnice? Mc »človeštvo obstojati brez te žrtve? Bog je ustvaril ljudi zato, da živijo v družbi, ne pa zato, da se zapirajo. Vse žalostne ceremonije pr' vstopu v samostan ne morejo v nas uničiti telesnega življenja, nasprotno, nagon telesnega življenja se javlja vse bolj in bolj v samotni in v molku. Kje človeka bolj mučijo blodne misli, kakor v samostanu? Kje se bolj pogosto vidijo blede in skrušena bitja? Kje se prečuje več noči med solzami in vzdihovanjem? One svete vezi, ki nas vežejo s starši, brati in prijatelji, se tu gazijo; namesto ljubezni se seje sovraštvo; tu vlada tiranija, groza in strah v najnižji obliki.

Zgodovina teh krajev ni znana — je dejal kasneje pred sodiščem odvetnik

Manouri — zaobljuba revščine je pa samo zaobljuba lenobe; devištvo je greh proti Bogu, ker gazi njegove zakone; poslušnost je odrekanje do največjih človeških pravic, do svobode! Če se ta obljuba vzdržuje, potem je to zločin, če se pa zanika je bogoskrunstvo.

Tu bom navedla en sam primer: Neka deklica je hotela stopiti v naš samostan; oče ji je dovolil samo tri leta poizkusnega življenja. Ko je pretekel ta čas, je zaprosila očeta, naj jo pusti v samostanu, toda on je odgovoril:

»Tri leta si razmišljala o življenju. Jaz zahtevam zase sedaj prav toliko časa, da se odločim, naj te pustim v samostanu ali ne.«

Njej se je zdela ta očetova odločitev prestroga, vendar se je morala pokoriti in je naposled šele čez šest let lahko stopila v samostanski red. Bila je izvrstna redovnica. Vdana svojim dolžnostim, samo to njeno preveliko vdanost je izkoristil izpovednik, da izve, kaj se v samostanu godi. Ko je predstojnica to opazila, jo je kaznovala ter ji prepovedala hoditi k spovedi. Redovnica je radi tega znorela. Kako bi njena revna glava mogla vzdržati vsakodnevno preganjanje okoli petdesetice redovnic!

Samostan je kraj, kjer čistilečnost in luksuz ubijata del svojih otrok, da more drugi del živeti čimbolj sijajno; je mla-kuža, v kateri družba odlaga svoje odpadke. Koliko mater očičuje svoje grehe v samostanu — kakor moja — preko nekoga drugega, nedolžnega.

Odvetnik Manouri je objavil še tudi drugi spis, ki je imel nekaj več uspeha. Še enkrat sem ponudila sestrama izjavo, da se odpovem vsaki zapuščini. Prve čase je izgledalo, da se proces ugodno razvija, ko pa sem v zadnjem trenutku uvidela, da ga bom izgubila in ne bom

osvobojena, je postajalo moje presenečenje tem večje. Vsa samostanska družba je vedela za izid mojega procesa, samo jaz nisem resnice niti slutila. Zanimanje je bilo velikansko. Na vseh obrazilih je sijala radost zmage; redovnice so se razgovarjale v skupinah ali pa tekle v sobo predstojnice, samo k meni ni prišel nihče, tako, da ničesar nisem vedela. Nič ni strašnejšega, kakor nemir pred veliko sodno odločitvijo; poizkušala sem moliti, pa nisem mogla, ker mi je bila misel tam daleč med sodniki. Gledala sem jih, kako sede pred menoj, slišala sem braniteljev govor ter v duhu sama povzela besedo, ker je moja zadeva stala slabo. Ropot na hodniku je naposled utihnil, ker so redovnice odšle v cerkev. Ko je njihova pesem zadonela do moje celice, se mi je zazdelo, da prepevajo bolj veselo kakor navadno, zato sem mislila, da so tudi one tako vznemirjene kakor jaz. Po pobožnosti so se molče umaknile, popoldne pa se je znova začel prejšnji ropot, škripala so vrata, slišali so se nagli koraki in živahni pogovori. Ničesar nisem mogla razumeti, vendar sem vedela, da je moj proces izgubljen. V strahu sem hodila gori in doli po celici. Mislila sem, da se moram zadušiti, spregovoriti nisem mogla niti besede, in ko sem hotela leči, nisem mogla spati zaradi preneglega bitja srca. Naposled so mi sporočili, da je prišlo zame neko obvestilo. Obraz redovnice, ki mi je to sporočila, je ves sijal od radosti, tako, da sem vedela, da mora biti sporočilo nepovoljno in sem se le s težavo odločila slediti ji. Za menoj so stopile v dvorano za pogovore še nekatere druge redovnice, ki so se hotele naslajati z mojo nesrečo. Neki pismonoša mi je izročil pismo gospoda Manourija.

(Dalje prihodnjič.)

Platno za posteljnino in perilo priporoča Tekstilana Büdefeldt

POSJOJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR, NARODNI FOND

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din
Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje.

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo- ga pohištva združenih mizar-jev, Vetrinjska ul. 22, nasproti trdnice V. Weigl.

JOS, TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično po- djetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56, proizvaja elektroinstalacije stanovanj- skih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroin- stalacijskega blaga po kon- kurencijah cenah.

ZLATO.

zlatnike in platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata, Orož- nova ulica 8. 2642

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA in vaših koles ne boste več rabili, se vam nudi prilika, da jih pustite temeljito osnažiti, emajlirati, poniklati, vse krog- lične ležaje zbrusiti, tako, da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor no- va. Shramba koles in motor-jev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Pri- poroča se mehanična delav- nica Justin Gustičič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zado- stuje dopisnica, da pridem na dom po kolo. 4736

COUCHI, ZOFI, MADRACE kakor tudi vsa tapetniška de- la naročite najugodnejše pri Ferdo Kuharju, Vetrinjska ul. 26. 4413

MODERN NASLONJAC, cauche, spalne divane in vsa tapetniška dela najcenejše pri Novaku, Koroška c. 8, Vetrin- jska 7. 30

SPALNE

in jedilne sobe, sperane, iz kavkaškega orehovega lesa, politirane ter kuhinje in spa- nice iz mehkega lesa, preple- kane, po ugodni ceni prodam. Mizarstvo, Aleksandrova ce- sta 48. 2460

EKSTRAKT dr. z o. z.

Ljubljana — Gosposvetska 8/I. — Pravi ogrski

golaž-ekstrakt

dobite v špecerijah in de- likatesah tudi v Mariboru. Komad za 6 do 8 oseb 4 dinarje. 4772

DRUŽABNIKA(CO)

iščem za prevzem dobrodože gostilne. Ponudbe pod »Eks- istenca« na upravo »Večerni- kas«. 27

ŽENSKJE IN MOŠKE SMU- ČARŠKE OBLEKE, plašče in kostume po najmo- dernejšem kroju izdeluje po zmernih cenah Anton Vadnu, Miklošičeva ul. 2. 24

BUČNO OLJE

vedno sveže, priporoča J. Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Taborska uli- ca 7. 4074

10% POPUSTA

dobite v zalogi pri Kroisu, Maribor, Koroška cesta 18. 38

ABONENTE SPREJMEM

na dobro domačo hrano, opoldne Din 4-6, zvečer Din 4-6. Ljudska kuhinja, Tržaš- ka c. 8. Se priporoča Lauko. 39

IZMENJALNICA DOBRIN

blaga, dela, posestev, vred- not. Prijave sprejema: Infor- macija »Marstan«, Slovenska ul. 22. (Dve znamki priložiti.) 30

Prodaj

ENODRUŽINSKA HIŠA z vrtom, brez popravil, na prodaj, Radvanjska cesta 7. 23

Kupim

KNJIŽICO Zadrzne gospodarske banke kupim. Ponudbe pod »Goto- vina« na upravo »Večernika«. 33

KUPIM STATVO

za tkanje perzijskih preprog, Naslov v upravi »Večernika«.

Stanovanje

ENOSOBNO FEP0 STANO- VANJE.

z vsem komfortom odd. in mir- ni stranki s 1. februarjem. Vprašati od 12.-16. Puškin- va ul. 11/I. 44

DVE SOBI IN KUHINJO kakor tudi sobo in kuhinjo dam takoj v najem. Vprašati: Glavni trg 4 v trgovini. 47

Soba odda

ZELO PRIJETNO, solučno, parketirano sobo z uporabo kopalnice, oddam boljše gospodu. Naslov v upravi »Večernika«. 7012

OPREMLJENO SOBO oddam, Vrazova ul. 2/I. 31

SOBO IN MALI KABINET za pisarno ali obrt oddam v najem tik kolodvora, Aleksan- drova cesta 48. 36

DELAVCA SPREJMEM v vso oskrbo po zelo nizki ceni. Naslov v upravi »Večernika«. 40

TAKOJ ODDAM veliko sobo na dvorišču s ste- dilnikom, Kolenc Tržaška c. 5, Pobrežje. 46

Službo dobi

PRAKTIKANTA ali praktikantino za izdelo- vanje štampiljk sprejem. Soklič, Aleksandrova cesta 43. 34

MLAJŠA KUJARICA za vse, zanesljiva se sprejme Kersnikova ul. 12. 37

Prevzem gostilne!

Prevzel sem znano gostilno Paulič, Cvetlična ulica 11 ter se cenj. občinstvu z izborna ku- hinjo in najboljšim vinom topla priporočam

A. ILGO.

Službo išče

DIJAK s končano gimnazijo, govori slovensko, hrvaško, italijan- sko (tudi francosko), želi za- poslitve v pisarni ali knjižari- ni. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »štev. 5030«. 7

DEKLE Z DEZELE z dobrimi izprijevami, staro 24 let, išče kakoršnokoli službo, najraje v Mariboru. Pušnik Alojzija, Bresternica, Jelovec 35. p. Maribor. 4986

GOSPODIČNA S PRAKSO večja strojepljiva in slov, ste- nografije ter drugih pisarni- skih del išče nameščenja v me- stu ali na deželi za takoj. Po- nudbe na upravo »Večernika« pod »Vestna«. 505

Spomnite se CMD

Vinotoč

od 5 litrov naprej, iz- vrstno staro kakor novo vino

Mejovšek, preje Rauch Košaki 55.

Siaroznana gostilna

„pri LIPI“ (preje Rojko) Gregorčičeva ulica 19

toči od sedaj prvovrstna vina iz grajščine Ormož. Za izvrstno kuhinjo je pre- skrbnjeno. — Separirane sobe! Otvoritev dne 6. jan.

Iskreno vabi poslovodkin'a.

Pouk

ENGLISH LESSONS Miss Edith Oxley, Krekova ulica 18. II. 4699

PARISIENNE DONNE Leçons de français Lipavec Tržaška/cesta 53. 4700

SOLOPETJE poučuje Skvarča, Maistrova ulica 19. II. 5018

NEMSCINA v 6 mesecih! Lahka metoda! Zajemčen uspeh tudi pri je- zikovno nenadarnjenih Naslov v upravi. 4894

Oglašujte!

NAJLJUBSE DARIL0 MLADINI

JUTROVE MLADINSKE KNJIŽICE

DOBITE JIH PO 12 DIN V UPRAVI »JUTRA« IN »VEČERNIKA« MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 11

Otvoritveno naznanilo

Cenemenu občinstvu vljudno sporočava, da sva kupila gostilno »Božiček« v Sp. Hočah

Otvoritev bo v soboto, dne 6. januarja s pojedino klobas, godbo in plesom. Tudi za mrzla jedila in dobro kapljico je preskrbljeno.

Priporočata se

gostilničarja Račič.

Halo!

Kdor hoče dobro jesti in piti mora v Priekijo priti.

To se pravi v Novo vas, tam je zmiraj kratek čas.

Gostilna »Priekija«

Od 2. januarja 1934

naprej se prodajajo po znižanih cenah iz in- venture izločene 4964

spalnice in jedilnice

„Weka“ Maribor, Aleksandrova 15

Proti jamstvu tudi na obroke in vložne knjižice!

P O Z O R !

SMUK!

Največja izbira vseh vrst puloverjev, nogavic, rokavic itd. ter največja izbira vseh vrst smučij in ves ostali smučarski pribor najce- nejše samo v modni in športni trgovini

M. Tomažič, Maribor Ulica 10. oktobra št. 4

Obiščite nas in oglejte si brezobvezno naše blago! 4578

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lasni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prei JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno